

Igaunijas ieceres nodokļu paaugstināšanā atbalsosies Latvijā

Igaunijas topošās valdību veidojošo politisko spēku koalīcijas paziņojums par pievienotās vērtības nodokļa standarta likmes palielināšanu no pašreizējiem 20% līdz 22% var atbalsoties Latvijā gan ar ziemeļu kaimiņvalstu pircēju pieplūdumu, gan ar vēlmi šī nodokļa likmi paaugstināt arī šeit, jo īpaši, ja valsts makā naudas trūkst sabiedrībai svarīgiem pakalpojumiem

Teksts Māris Kirsons

Jau Covid-19 pandēmijas seku pārvarēšanai vairākās ES daļībvalstīs uz laiku tika ieviestas samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmes. Viens no spilgtākajiem piemēriem ir Vācija, kura bija veikusi bezprecedenta pievienotās vērtības nodokļa likmju pazemināšanu – pamatlīķe no 19% tika samazināta līdz 16% un samazinātā likme 7% bija pazemināta līdz 5%. Savukārt pērn inflācijas pieauguma slāpēšanai vairākās valstīs, piemēram, Polijā, Spānijā, tika samazināts pievienotās vērtības nodoklis energoresursiem. Vēl vairāk – Spānija pērn PVN likmi no 4% līdz 0% samazināja pamata pārtikas produktiem, pirms tam arī Polija pārtikai uz laiku noteica PVN likmi 0% apmērā. Luksemburgā uz 2023. gadu inflācijas apkarošanai ir par 1% samazinātās likmes. No 2023. gada Lietuvā tika samazināta PVN likme līdz 9% ēdināšanas un līdzņemšanas pakalpojumiem, un tā būs spēkā līdz 2023. gada nogalei. PVN direktīva nosaka, ka minimālais apmērs nevar būt zemāks par 15%, bet papildus tai ir atļauts piemērot ne vairāk kā divas samazinātās likmes, kas nevar būt mazākas par 5%, un papildus divām šīm samazinātājām likmēm daļībvalstis var piemērot samazinātu likmi, kas ir zemāka par 5%.

Būtisks ienākumu avots

Pievienotās vērtības nodoklis ir būtisks valstu ienākumu avots. Pērn Latvijas valsts makā šīs nodoklis ienesa 3,56 miljardus eiro, Lietuvai – 5,74 miljardus eiro. Igaunijas Sorainen nodokļu eksperts Verners Silms skaidro, ka Igaunijai ir aptuveni 4% budžeta deficīts un jaunā valdība vēlas

to samazināt nākamo divu vai trīs gadu laikā. Mērķis ir 0% deficitis līdz 2026. gadam. Viens no politiķiem godīgi pateicis – sauskim to par kara nodokli, jāpalielina militāro izdevumu budžets līdz 3% no IKP, tātad nauda kaut kur jāņem. “No 2025. gada Igaunijā visām fiziskajām personām ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums būs 700 eiro mēnesī, bet tas izmaksā aptuveni 470 milj. eiro gadā, un to nepieciešams finansēt,” papildu ie-meslus skaidro V. Silms.

Latvijai nav jāseko

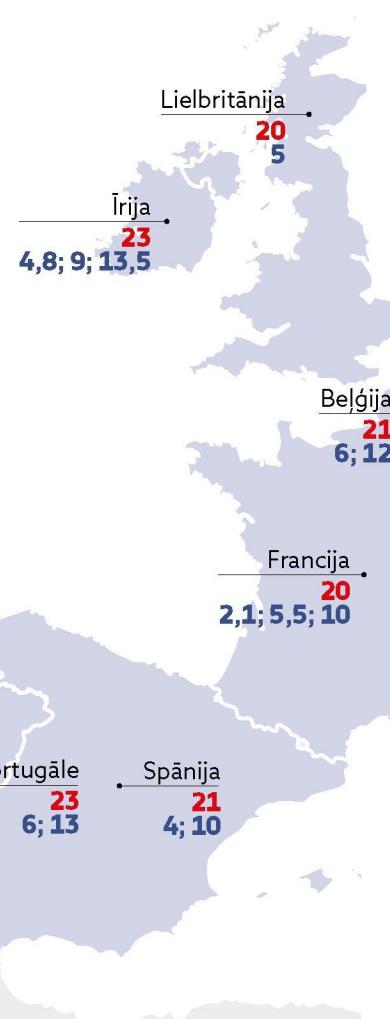
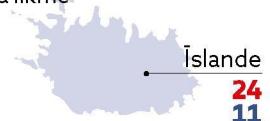
“Ceru, ka nē. Finanšu ministrijā kopā ar sadarbības partneriem ir uzsākta nodokļu sistēmas revīzija, kurā tiks vērtēts arī šāds risinājums,” uz jautājumu, vai Latvijai būtu jāseko Igaunijai un jāceļ PVN likme no pašreizējā 21% līdz 22%, atbild ZAB Sorainen partneris nodokļu un muitas jau-tājumos Jānis Taukačs. Viņš vērš uzmanību uz OECD valstu vidējo statistiku, kura rāda, ka vien ap 20% no valsts budžeta nodokļu ieņēmujiem veido PVN, bet Latvijā tie ir jau 30%. “Turklāt kopumā Latvijas nodokļu sistēmā netiešo nodokļu (PVN un akcīze) īpatsvars budžetā ir viens no lie-lākajiem; tātad jāskatās uz sabalansētāka valsts budžeta pīrāga veidošanas pusī,” uz-sver J. Taukačs. Viņš steidz piebilst, ka likme nebūt nenozīmē korelāciju ar budžeta ieņēmujiem, piemēram, Zviedrijas 25% PVN likme ienes 9,2% no IKP, Beļģijas 21% likme – 6,9% no IKP, bet Latvijas tāda pati 21% PVN likme – pat 8,4%.

Risinājums – jāpalielina IKP

J. Taukačs vērš uzmanību uz tikko Rīgā viesesojušos ES PVN ekspertu grupas prezentācijām, kurās par pēdējā gada jaunu-miemi neizskanēja, ka vēl kādā no ES val-stīm būtu plāns palielināt PVN standarta

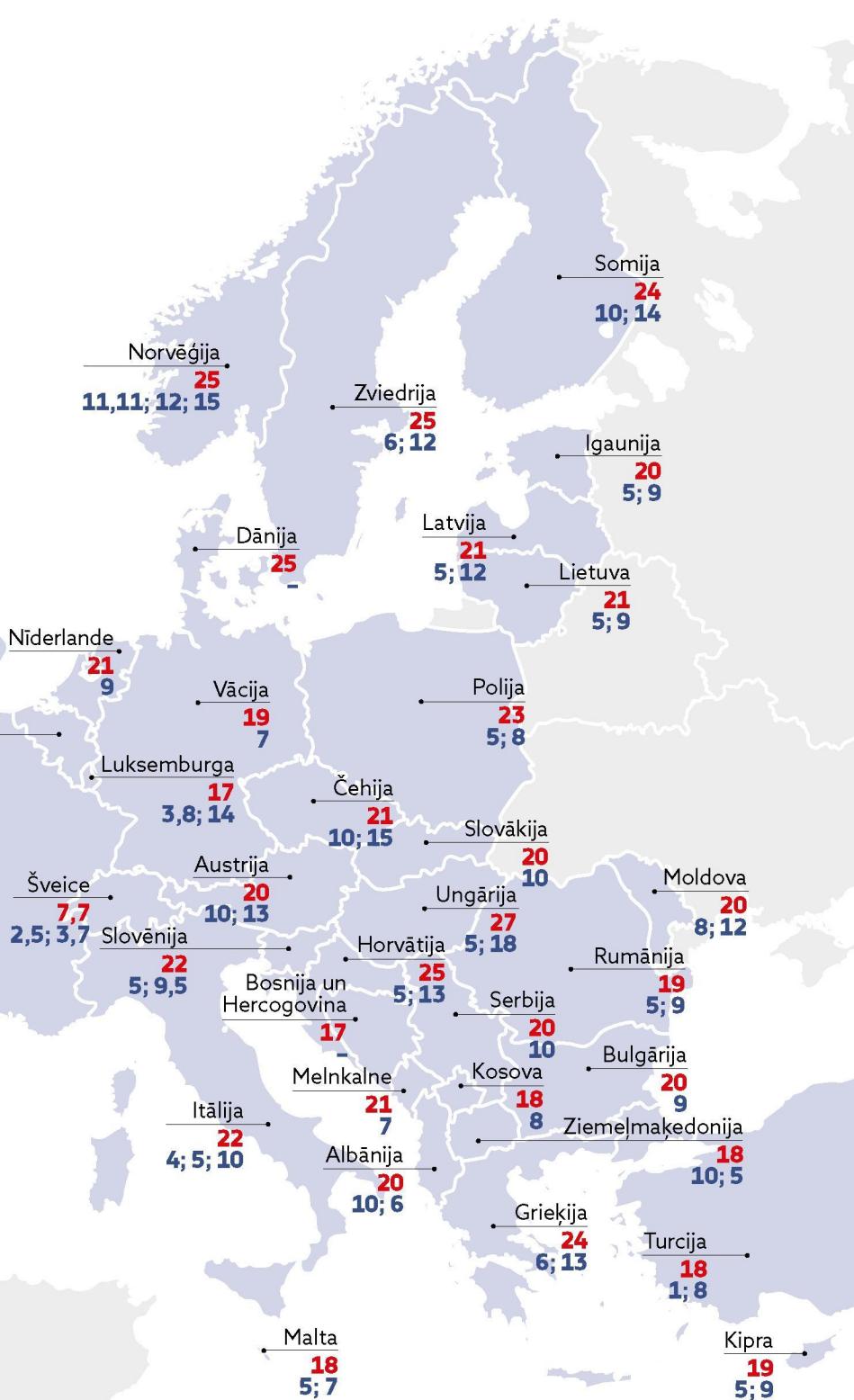
PVN likmes Eiropā

standarta likme
samazinātā likme

Avots: KMLZ

likmi. “Pārsteidzoši bieži vieglas mobili-tātes apstākļos vēlamies sekot Igaunijas piemēram, taču pagaidām neredzu tam pamatojumu. Latvijai jādomā, kā palieli-nāt apliekamo bāzi, palielinot valsts eko-nomiku (iekšēji – produktivitāti, bet ārēji – investīcijas uz Latviju), nevis kā vēl spiest citronu, no kura sula jau ir izspiesta,” iesa-

ka J. Taukačs. Viņš gan pārlapojis nodokļu likumu starptautisko datu bāzi – vai citur redzamas kādas līdzīgas vēsmas kā Igaunijā? “Atradu, ka Zimbabve vēl ar šā gada 1. janvāri PVN standarta likmi paaugstināja no 14,5% uz 15%,” tā J. Taukačs. Viņš atradis Nīderlandes ziņojumu par to, ka PVN samazinātās likmes bieži nesasniedz

savu mērķi un tādēļ tās būtu jāpārskata – vai nav efektīvāk tās aizvietot ar mērkētākiem pasākumiem, piemēram, tiešiem maksājumiem mazāk turīgajiem. “ES jau kādreiz bija izrēkinājusi, ka Latvija varētu piemērot 15% standarta PVN likmi, ja atteiktos no samazinātajām likmēm,” atgādina J. Taukačs.

Negatīvās blaknes

PVN likmes palielināšana samazinās iedzīvotāju pirkstspēju un ietekmēs preču un pakalpojumu cenas, tās paaugstinot, taču pašreizējos jau tā nepieredzēti augstās inflācijas apstāklos, kad notiek cīņa, lai šo inflāciju piezemētu, pēc J. Taukača domām, PVN likmes paaugstināšana būtu pretēja rīcība. Viņš vērš uzmanību, ka Lietuva gribēja samazināt PVN likmi un tur pat bija sagatavots attiecīgs likumprojekts, kura paskaidrojuma rakstā teikts, ka “PVN likmes samazināšana ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā veicināt ekonomiku un investīcijas un arī samazināt cenas. Augstākas PVN likmes mudina personas izvairīties no nodokļu nomaksas un tādējādi vairo ēnu ekonomiku”.

Jāaizlāpa caurums

“Ja kaut vai šis divas lietas Latvijā sakārtotu, tādējādi novērstu PVN zudumus un likmi pacelt nebūtu nepieciešams. Tas ir mīts, ka ar likmju celšanu būs atrisinātas valsts budžeta problēmas. Ja ir caurs maišs, tad ir vienlaik, cik daudz mēs tajā beram,” analizē J. Taukačs. Viņš steidz piebilst, ka nodokļa likmes palielinājums sit pa godīgajiem tirgus spēlētājiem un tādējādi palieina jau esošos konkurences izkroplojumus vēl vairāk. Viņš iesaka izmantot citu valstu pieredzi, kā aizlāpīt caurumus. Protī, Francijā nesen noteikts, ka bizness-biznesam darījumiem iekszemē ar 2024. gadu tiek ieviesti e-rēķini. Pērn decembrī ES līmenī arī tika noteikts ieviest e-rēķinus, bet vienīgi pārrobežu darījumiem. Tomēr PVN izkrāpšana jau parasti notiek vietējā līmeņa darījumos, kas seko pārrobežu darījumam. “Ideāli, ja e-rēķinus ieviestu komplektā ar kases aparātu reformu. E-čekiem informācija par darījumu būtu automātiski reālā laikā reģistrēta VID. Līdz ar to vairs nebūtu nepieciešami ne dārgie kases aparāti, ne to sertificēšana. Kases aparāta vietā varēs lietot kaut vai printeri vai sūtīt čeku uz reģistrētu lietotāju telefonu. Līdzīga sistēma jau Latvijā darbojas – ja lietojat aplikācijas, lai izsauktu taksometru, tad jau zināt, kā tas strādā,” skaidro J. Taukačs.

Lēnām par tiltu

“Smejoties saviem biedriem jau sacīju, ka izpildīsim solījumu – Latvijā labākā nodokļu sistēma Baltijā, tikai tas īstenosies nevis tāpēc, ka kaut ko samazinās Latvija, bet gan tāpēc, ka ziemeļu kaimiņvalsts paaugstinās nodokļu likmes,” norāda Latvijas Darba devēju konfederācijas prezidents, zivju pārstrādes uzņēmuma SIA *Karavela* līdzīpašnieks Andris Bite. Viņaprāt, ir risks, ka arī Latvijā daļa politiku vēlēsies skriet pakaļ Igaunijai. ☺

Viedoklis**Rezultāts būs kārtējā cenu paaugstināšana****Justs Šablinskis (Justas Šablinskas), Venipak vadītājs**

Daudzi uzņēmēji tikai tagad spējuši atgūties no pēdējo gadu satricinājumiem, kas bija saistīti ar ierobežojumiem Covid-19 pandēmijas dēļ, kā arī ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, kad strauji paaugstinājās energoresursu cenas, tādēļ arī preces un pakalpojumi kļuva daudz dārgāki. Tieši šis pēdējais aspekts bija par iemeslu, kāpēc iedzīvotāji PVN valstij samaksāja daudz vairāk, nekā bija plānots, tāpēc nav saprotams iemesls, kāpēc nepieciešams šo nodokli vēl celt. Šādi lēnumi var radīt atkal jaunus šķēršļus uzņēmējdarbībai, jo tas nozīmē, ka būs nepieciešami papildu apgrozāmie līdzekļi, kā arī iedzīvotājiem

būs atkal jārēķinās ar kārtējo cenu celšanu. Manuprāt, nodokļu sistēma jāskata vienoti, un gadījumā, ja kāds nodoklis tiek palielināts, tad jālej par to, kuri no nodokļiem tiktu samazināti, lai tādējādi izlīdzinātu jau tā lielo slogu, ko jāspēj panest gan uzņēmējiem, gan iedzīvotājiem.”

Lielāks PVN pieprasīs lielāku taupību**Andris Citko,**
SIA Lāču nami valdes loceklis

Pašreiz pastāv tikai daži veidi, kā palielināt PVN ieņēmumus, un tie nav saistīti ar procentu likmes ceļšanu. Palielinot šo nodokli no 21% uz 25%, protams, Excel tabulā rezultāts izskatīsies lielāks, un var rasties maldīgs iespāids, ka ieņēmumi arī pieauga. Bet tas ir tāpat kā ar desu – vienā galā pieliec klāt, bet otrā

jāgriež nost, jo cilvēkiem pieejamais naudas apjoms no tā, ka palielināsies PVN, nekādā veidā nepieaug. Vienīgais risinājums ir kreditēšana, kas palīdzētu audzēt naudas daudzumu tirgū, no kā attiecīgi būtu iespēja arī iekasēt vairāk nodokļu veidā. Taču pašreizējās procentu likmes, kuru mērķis ir bremzēt inflāciju, nekādā veidā nestimulē ne uzņēmējus, ne iedzīvotājus ķemt kreditus. Diemžēl līdzīga situācija bija vērojama arī tajā laikā, kad procentu likmes bija zemas, un tās neietekmēja Eiropas Bankas pieņemtie lēmumi, kad biznesā vajadzēja ieplūst papildu līdzekļiem, taču pašreiz piesardzība ir tikai pastiprinājusies, kas nozīmē, ka kreditēšana ievērojami samazinājusies. Vienīgais veids, kā, manuprāt, palielināt naudas pieejamību, ir uz eksportu vērsta uzņēmējdarbība un jebkādi atbalsta mehānismi, lai veicinātu naudas atnešanu no ārvalstīm. Tāpat būtiski ir arī mērķtiecīgi realizēt valsts un pašvaldību infrastruktūras objektu būvniecību, tādējādi veicinot nodarbinātību un ieplūdinot naudu šādā veidā. Lēmumu pieņēmējiem vajadzētu saprast, ka, Excel tabulā nomainot vienu skaitli pret citu, ieņēmumi nepieaug, savukārt uzņēmējiem un iedzīvotājiem nāksies saskarties ar jaunu taupības mehānismu ieviešanu – atteikšanos no lielākiem pirkumiem, izbraucieniem nedēļas nogalēs, papildu kafijas krūzītes izdzēšanas degviegas uzpildes stacijās utt. Jāapzinās, ka PVN palielināšana ietekmē gala cenu, tādējādi

“Pagaidām nekādu diskusiju pat vēl nevar būt, vēl jo vairāk, ja nav informācijas, ko un kā tad Igaunija plāno rīkoties, vēl ir jautājums par to, ko darīs vai, tieši pretēji, nedarīs Lietuva,” uz jautājumu, vai jau bijušas kādas diskusijas par zieņmeju kaimipiņu nodomiem un attiecīgu Latvijas rīcību, atbild A. Bite. Viņš pieļauj, ka Igaunija, kura jau pašlaik iekasē nodokļos vairāk naudas nekā Latvija, vēlas palielināt aizsardzības finansējumu, kā arī ieguldīt lielus līdzekļus enerģētikā. “To, kā jaunās Igaunijas koalīcijas idejas materializēsies, rādīs laiks, jo īpaši, ja pirmsvēlēšanu laikā neviens no politiskajiem spēkiem, kuri veidos jauno valdību, ne vārda nebilda par iespējamu nodokļu likmu paaugstināšanu, un tieši tāpēc sašutums ir gan uzņēmēju, gan iedzīvotāju vidū,” norāda A. Bite.

Latvija var būt ieguvēja

“Ja patiesām Igaunijā tiks paaugstināta PVN standartlikme, bet Latvijā tā paliks nemainīga, tad tas būs labs stimuls, lai Igaunijas pircēji, kuri savulaik brauca iepirkties uz Latviju, bet pārmērīgo pandēmijas noteikto ierobežojumu dēļ

to pārtrauca darīt, atgrieztos Latvijas veikalos, tādējādi palielinoties gan tā paša pievienotās vērtības, gan akcīzes nodokļa ieņēmumiem jau Latvijas valsts kasē,” iešķīdumā vērtē Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents Henriks Danusēvičs. Viņaprāt, ļoti negatīvs scenārijs būtu tad, ja Latvija nolemtu atbildēt ziemeļu konkurentei ar PVN standartlikmes paaugstinājumu. “Bet Latvijā jau tāpat skan secinājumi, ka tik daudz naudas valstij, lai varētu finansēt visus sabiedrībai nepieciešamos pakalpojumus, nav un tāpēc nodokļi ir jāpaaugstina, kaut arī tas vislielāko triecienu radīs tiem cilvēkiem, kuriem jau tāpat šajos dzīves dārdzības apstākļos ir grūti savilkst galus kopā,” norāda H. Danusēvičs. Viņa ieskatā PVN likmes paaugstināšanas sekas būs cilvēku pirktpējas samazināšanās līdztekušus tai, kura jau ir notikusi inflācijas dēļ, jo īpaši energoresursu sadārdzinājumam. “Tieši tāpēc jau pašlaik veikalos ir samazinājies preču sortiments un arī preču daudzums to vienībās, un, turpinoties šai tendencēi, veikalos preču sortiments kļūs vēl nabadziņāks – potenciālajiem pircējiem būs mazāka izvēle, bet ir jautājums, vai paš-

māju ražotāji šādam risinājumam piekrītis,” analizē H. Danusēvičs.

Revolūcijas beidzas ar drupām

Savukārt Latvijas Gaļas pārstrādātāju asociācijas ģenerāldirektors Normunds Šmits norāda, ka situācijā, kad inflācija ir būtiski apcirpusi vairuma Latvijas iedzīvotāju pirktpēju, PVN likmes paaugstināšana būtu uzskatāma par pasākumu, kurš pašmāju ražotājus izstums no tirgus. “Patērētāju pirktpējas kritums jau smagi atsaucas uz ražotājiem, jo pērk mazāk un daudzi patērētāji cenšas iztikt, pērket iešķīdumi lētāko produktu, kas visbiežāk ir akcijas prece vai ārvalstu, jo īpaši Polijas ražojums,” secina N. Šmits. Viņš norāda, ka šo situāciju ļoti smagi jau pašlaik izjūt galas pārstrādātāji, jo Polijas konkurrentiem ir zemākas izmaksas attiecībā uz energoresursiem. “Tā kā Latvijas valstij hroniski trūkst naudas veselībai, izglītībai un vēl daudzām svarīgām lietām, tad nebūšu pārsteigts, ja excel tabulu pavēlnieki rosinās PVN standartlikmi Latvijā paaugstināt nevis līdz 22%, bet pat vēl vairāk, piemēram, līdz 23% vai pat 25%, jo galu galā augstāka nekā Latvijā standartlik-

bez naudas apjoma palielināšanas apgrozībā mehāniskais aprēķins tabulās nelīdzēs.

Pārāk daudz negatīvo blakņu

Laila Vārtukapteine,
SIA ELVI Latvija komercdirektore

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) pārskatīšana politiku dienaskārtībā nonāk ik pa brīdim, un šis ir ļoti plaši pielietots nodokļu mehānisms, kas ietekmē lielāko daļu preču un pakalpojumu cenu, tāpēc jebkuras izmaiņas PVN likmēs skar pilnīgi visu tautsaimniecību. Esošajā ekonomiskajā situācijā, kad sabiedrība jau vairākus gadus gan kovida, gan kara dēļ dzīvo trauksmē par mājsaimniecību labturību, turklāt pēdējā gada laikā esam piedzīvojuši būtisku inflāciju, diskusijas par PVN likmes celšanu varētu izraisīt plašu

rezonansi sabiedrībā. Šāds solis varētu palielināt nabadzības risku cilvēkiem, kam ir zemi ieņēmumi, jo visas preces un pakalpojumi neizbēgami kļūtu vēl dārgāki, bet nav pamata cerēt, ka būtiski augtu ienākumi. Tā vietā, lai pozitīvi palielinātu ienākumus valsts kasē, riskējam vēl vairāk palielināt sociālā budžeta tēriņus, jo varētu pieaugt atbalsta saņēmēju skaits un nabadzības riski mazturīgajiem sabiedrības slānjiem. PVN celšana viennozīmīgi pasliktinātu arī vietējo ražošanas uzņēmumu konkurētspēju – jau neatkarīgi no PVN likmes daļa mūsu vietējo ražotāju savu preci tirgū spēj piedāvāt dārgāk par ārvalstu analogiem. Ja PVN likme aug, šī atšķirība kļūs vēl lielāka. Mums ir jāņem vērā, ka strādājam atvērtas ekonomikas apstākļos, un, ja citas valstis saviem ražotājiem sniedz atbalstu, samazinot PVN, mūsu uzņēmumu konkurētspēja sarūk. To labi varējām izjust, piemēram, brīdi, kad Polija samazināja PVN, lai palīdzētu sabiedrībai pārvarēt straujo inflāciju. Šī iemesla dēļ cenu atšķirība starp Latviju un Eiropas ražotiem produktiem, salīdzinot ar polu analogiem, kļuva nesamērīga. Tā vietā, lai apsvērtu konstantu PVN likmes celšanu, būtu vērts diskutēt par samazinātās PVN likmes piemērošanu pirmās nepieciešamības pārtikas precēm – svaigai gaļai, piena produktiem, maizei utt. Latvijā jau vairākus gadus ir samazināta PVN likme mūsu valstij raksturīgiem

augļiem un dārzeņiem, un *ELVI* pārdošanas dati apstiprina – augļu un dārzeņu patēriņš gadu no gada pieaug. Ja līdzīgu atbalstu valsts sniegtu arī citu pirmās nepieciešamības preču iegādei, mainītos gan sabiedrības ēšanas paradumi, gan stabilizētos ekonomiskā situācija virknē mājsaimniecību.

Pievienotās vērtības nodoklis ir efektīvs instruments valdības rokās, kas ļoti tieši ietekmē katru mūsu valsts iedzīvotāja ikdienas tēriņus. Reti kurš pircējs ikdienā aizdomājas, cik daudz no katra veikalā iztērētā eiro tiek samaksāts valstij, nevis tirgotajam vai ražotajam. To spilgti redzējām, piemēram, diskusijā par piena cenām. Tā kā ražotāji savas produktu cenas publiskās diskusijās norāda bez PVN, pircējiem automātiski rodas ilūzija par ļaunajiem tirgotājiem, kas liek nesamērīgus piecenojumus un mākslīgi veido cenas. Ja piena PVN likme būtu tikai 5%, šo produktu cenas veikalos būtu daudz mazākas. Lai nodrošinātu iedzīvotāju labturību, stiprinātu cilvēku lojalitāti valstij un vietējiem produktiem, sekmētu uzņēmējdarbības attīstību, drīzāk būtu jārunā par PVN mazināšanu virknei produktu. Jā, iespējams, to var mēģināt kompensēt ar lielāku PVN likmi precēm, kas nav pirmās nepieciešamības produkti, taču centralizēta PVN celšana visiem produktiem šobrīd var atnest vairāk risku nekā ieguvumu.

mei gan Dāniju, gan Zviedrijā,” pieļauj N. Šmits. Viņaprāt, rezultāts šādai rīcībai būs bēdīgs, jo tādējādi patērētāju pirksts pēja vēl vairāk tiņs samazināta, bet visiem ražotājiem būs nepieciešama lielāka apgrozīmo līdzekļu masa, kuru jau tāpat ir būtiski uzskrūvējusi visa veida inflācija, un, tā kā pašiem ražotājiem šādu iztrūkumu nosegt nav pa spēkam, tad tas nozīmē, ka nāksies aizņemties bankās lielākas summas apgrozāmajiem līdzekļiem, kas tikai papildus sadārdzīnās ražotāju dzīvi un vēl papildus bez PVN likmes paaugstināšanas spiedīs celt produktu cenas, un vienlaikus gremēs konkurētspēju. “Vēl jāatceras, ka līdz 2023. gada 31. decembrim saglabāta PVN samazinātā likme 5% apmērā svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem, bet neviens nezina, vai tāda tiņs saglabāta arī 2024. un nākamajos gados,” uz vēl vienu būtisku niansi norāda N. Šmits. Viņaprāt, valsti pārvaldošajiem politiķiem vairāk jādomā par to, ko un kā darīt, lai Latvijā tiktu būvētas jaunas ražotnes, paplašinātos esošās, lai vietējo ražotāju konkurētspēja vismaz saglabātos vai – vēl labāk – palielinātos, jo tad arī būs vairāk nodokļu valsts makā. “Cejš

ar patēriņa nodokļa likmju palielināšanu valstī ar zemu pirksts pēju, kur pat Rīgas centrā arvien pieaug lietoto apģērbu veikalnu skatlogu skaits, ir bīstams, jo īpaši, ja lielā daļā ES valstu primārai pārtikai tiek piemērotas pazeminātās likmes, bet Latvijā, izņemot svaigus augļus un dārzeņus, kam ir 5%, visam pārējam ir 21%, kas vairāk atbilstu par mūsu valsti daudz turīgākajām,” tā N. Šmits. Viņš arī PVN likmes palielināšanu iesaka vērtēt saistībā ar ēnu ekonomiku. “Jo lielāks PVN, jo lielāka apetīte ir krāpniekiem,” tā N. Šmits.

“Tā kā Latvijas iedzīvotāju pirksts pēja ir samazinājusies, tad PVN standartlikmes paaugstināšanai saku NĒ, vienīgais risinājums varētu būt komplekss risinājums, kur PVN standartlikme tiek paaugstināta, bet tiek ieviesta samazinātā PVN likme pārtikas produktiem un pakalpojumiem – sabiedriskajai ēdināšanai un arī, piemēram, energoresursiem, kuru izmaksas šodien veido lielāku īpatsvaru kopējā struktūrā nekā pirms tam,” skaidro Latvijas Restorānu biedrības viceprezidents, restorāna 36. līnija līdzīpašnieks un šefpavārs Lauris Aleksejevs. Viņaprāt, Lat-

vijai kā minums vajadzētu sekot Lietuvas piemēram un kaut uz kādu laiku ieviest samazināto PVN likmi (līdz 2023. gada 31. decembrim samazinātā PVN likme – 9% apmērā – ēdināšanas un līdzņemšanas pakalpojumiem; alkoholiskajiem dzērieniem samazinātā PVN likme netiek piemērota). “Kā mēs varam konkurēt ar Lietuvas restorāniem? Nevaram! Citi aicina palūkoties uz Igauniju, kur viss notiek, kaut arī ēdināšanai nav samazinātā PVN likmes, bet tiek aizmirsts, ka neapliekamais minimums ziemeļu kaimiņvalstī ir lielāks (654 eiro, un plānots to paaugstināt līdz 700 eiro mēnesī) nekā Latvijā (500 eiro),” skaidro L. Aleksejevs. Viņš atzīst, ka darba devējiem ir finansiāli sarežģīti samaksāt lielos nodokļus, jo izmaksas pieaugušas visiem, tai skaitā arī personālam. “Atsevišķām precēm, piemēram, alkoholam, kas nav pirmās nepieciešamības prece, jo pašlaik faktiski ir slēgtas robežas ar trešajām valstīm, no kurām pirms tam tas ieplūda Latvijā. Tāpat augstāks PVN var būt atsevišķiem pakalpojumiem, savukārt pirmās nepieciešamības precēm – ēdienam, iztkai – PVN likmei jābūt zemākai,” tā L. Aleksejevs. ☎